

Komme frem; den høitærede Ordfører gjorde dette saa tydeligt og klart, at jeg ikke skal opholde mig derved; jeg har kun villet udtrykke- ligt henlede Opmærksomheden paa denne Tilføining til Forslaget Nr. 17. — Jeg har taget Ordet for at fremsføre nogle Bemærkninger til Begrundelse af det Forslag, som er stillet under Nr. 15, og som gaar ud paa at nægte en Sum af omtrent 10,000 Rd. til en Hovedreparation af Sorø Kirke. Den høitagtede Ordfører, som vel ikke tiltræder dette Forslag, har dog i sin Omtale deraf givet ikke saa ganske Lidt til Begrundelse af Forslaget; han har nemlig sagt, og det er ganske rigtigt, at der ikke foreligger tilstrækkelige Oplysninger derom, og navnlig ikke Noget, der godtgjør, at der er Brøstfældighed ved Kirken. Alene dette troer jeg vil være tilstrækkelig Grund til ikke at give den forlangte Bevilling; men jeg skal dog supplere den ærede Ordførers Bemærkninger ved at tilføie, at denne Utilstrækkelighed af Oplysninger med Hensyn til Brøstfældigheden ikke berøer paa, at der ikke af Ministeriet er meddeelt os, hvad der foreligger; der er tværtimod meddeelt os Actstykker i Sagen fra alle Aarene tilbage til 1857, men Sagen er den, at der i alle disse Synsforretninger og Indberetninger Intet indeholdes om Brøstfældigheder. Deraf kan man temmelig sikkert slutte, ikke, at det er tvivlsomt, om der er Brøstfældighed, men at det er sikkert, at der ingen Brøstfældighed finder Sted. Ganste vist er der et særligt Kirkesyn i 1864, der omtaler i en eneste Linie den „flette Tilstand“ af Hvalvingerne i Choret, men det er kun ganske i Almindelighed, uden nærmere Forklaring og uden nogensomhelst Begrundelse, og alle de foregaaende Indberetninger indeholde Intet, der skulde kunne vise, at denne flette Tilstand er en oeconomisk slet Tilstand, en Brøstfældighedstilstand. Det maa efter hvad der hidtil foreligger forstaaes saaledes, at det er en kunstnerisk, en architectonisk slet Tilstand. Jeg troer, at, om man endogsaa vil erkjende, at en Kirke, der hører til en Stiftelse, som har rige Midler, kan udsthyres noget rigeligere i kunstnerisk Henseende end andre Kirker, der have fattige Giere, maa det dog anses for rigtigt, at rene Prydellesarbejder kun foretages der, naar en Nødvendighed for en oeconomisk

Reparation giver Leilighed dertil. Det forekommer mig, at Alle kunne være enige derom, at, om man endogsaa i visse Tilfælde vil tilstebe en vis Luxus i en offentlig Bygninges Udstrykke, skal man dog ikke anvende den paa den Maade, at man borttager noget endnu Brugbart for at opsætte noget Smukkere, men skal vente, indtil det findes ubrugbart, og da opsætte Noget, der er brugbart og tillige smukkere. Disse Betragtninger ville, forekommer det mig, allerede afgive tilstrækkelig Grund til at nægte Bevillingen af de 10,000 Rd. til en Hovedreparation af Sorø Kirke. Men jeg maa endnu tilføie, at vi have nogle advarende Kjendsgjerninger for os, der hyertligere maae styrke disse Grunde. Vi have navnlig en saadan Kjendsgjerning fra Viborg Domkirke; vi have der seet, at en gammel, minderig Kirke af kunstnerisk Hensyn er bragt til aldeles at forsvinde. Den tidligere Kirke bliver sløiset bort, en ny, smukkere og i renere Stil opsørt bliver bragt tilveie, men den gamle er forsvunden. Det er ikke paa den Maade, man skal bevare sine nationale Mindesmærker, og naar jeg er ligesaa overbevist som den meget ærede Ordfører om, at Sorø Kirke virkelig er et værdifuldt, nationalt Mindesmærke, skal jeg vel vogte mig for, og vil bede de ærede Herrer vel vogte sig for, uden Nødvendighed at række Haanden til, at der muligviis her skeer en lignende, jeg kan gjerne kalde det, Kunstvandalisme, som der er steet i Viborg; jeg kalder det nemlig en Kunstvandalisme, naar Kunsten gjør uberettiget Overgreb paa det historiske og antiquariske Omraade. Jeg anbefaler altsaa meget til de ærede Medlemmer, at de ville vedtage Mindretallets Forslag under Nr. 15. Jeg skal endnu sluttelig tilføie, at selve Overflagens til denne Hovedreparation lide af saadanne Mangler, at man maatte kalde det en uregelmæssig Bevilling at bevilge Penge dertil. Der findes nemlig blandt de Ting, hvorpaa Overflagen lyde, Arbejder, der isølge de bilagte Documenter allerede ere udførte. Dette er et hyertligere Bidrag til at vise, at denne hele Sag slet ikke er i den Stand, at et Folkething kan forsvare at bevilge Penge dertil.